باسمه‌تعالی

سؤالات آزمون نهایی درس: **تاریخ (۳)**	پایه: **دوازدهم**	رشته: **ادبیات و علوم انسانی**	تاریخ آزمون: **۱۴۰۵/۰۵/۱۰**
تعداد صفحه: **۲**	مدت آزمون: **۹۰ دقیقه**	ساعت شروع: **۷:۳۰ به وقت تهران**	نام و نام‌خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد **(داخل و صبح خارج از کشور) – تیر و مرداد ۱۴۰۵**			مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش **Azmoon.medu.ir**

ردیف	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد)	نمره
۱	**جمله‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید.** (هر مورد ۰/۲۵) الف) اوج حماسهٔ رزمندگان اسلام در عملیات بیت‌المقدس و با آزادسازی خرمشهر رقم خورد. ب) اساسِ کار تاریخ‌نگاری نوین، غالباً بررسی زندگی پادشاهان و شرح فتوحات نظامی آنان بود. ج) سیاست‌های پترکبیر، کشور فرانسه را متحول کرد و در مسیر توسعه‌طلبی سیاسی و نظامی قرار داد.	۰/۷۵
۲	**کدام یک از گزینه‌های سمت چپ با شماره‌های سمت راست در ارتباط است.** (در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است) (هر مورد ۰/۲۵) ۱) فضای باز سیاسی — الف) اسدالله عَلَم ۲) اجرای اصلاحات ارضی — ب) جعفر شریف‌امامی ۳) اصلاح قانون انتخابات انجمن‌های ایالتی و ولایتی — ج) جمشید آموزگار د) علی امینی	۰/۷۵
۳	**جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید.** (دو مورد اضافی است) (هر مورد ۰/۲۵) (سازمان چریک‌های فدایی خلق _گروهک فرقان _ حزب توده _ سازمان نقاب) الف) پس از پیروزی انقلاب اسلامی سپهبد ولی‌الله قرنی، رئیس ستاد مشترک ارتش توسط ..... به شهادت رسید. ب) در سال ۱۳۵۹ تعدادی از افسران وابسته به رژیم پهلوی و هوادار شاپور بختیار، موسوم به ..... قصد کودتا داشتند.	۰/۵
۴	**گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید.** (هر مورد ۰/۲۵) الف) ادارهٔ کدام یک از ایالت‌های ایران در عصر قاجار همواره به عهدهٔ ولیعهد بود؟ ۱. کرمان ۲. فارس ۳. خراسان ۴. آذربایجان ب) کدام یک از بناهای معروف دورهٔ قاجار به سبک «کارت پستالی» ساخته شد؟ ۱. مدرسهٔ سپهسالار ۲. کاخ شمس‌العماره ۳. خانهٔ بروجردی‌ها ۴. مدرسهٔ مروی	۰/۵
۵	**به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.** (هر مورد ۰/۲۵) الف) اعتراض امام خمینی(ره) به تصویب چه قانونی موجب تبعید ایشان به ترکیه گردید؟ ب) فرماندهی نیروهای ستاد جنگ‌های نامنظم در دوران جنگ تحمیلی به عهدهٔ چه کسی بود؟	۰/۵
۶	**تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی:** (هر مورد ۱ نمره) الف) تاریخ شفاهی: ب) روز نکبت:	۲
۷	**مقایسهٔ پدیده‌های تاریخی:** (هر مورد ۱ نمره) الف) اهداف «روسیه» و « انگلستان» در مواجهه با نهضت مشروطه در ایران چه تفاوتی داشت؟ (برای هر کدام ذکر یک مورد) ب) «سیاست موازنهٔ منفی» و «سیاست موازنهٔ مثبت» را در جریان نهضت ملی شدن صنعت نفت ایران باهم مقایسه کنید.	۲
۸	**اظهارنظر و قضاوت:** (هر مورد ۱ نمره) الف) به نظر شما، چرا رضاشاه پس از رسیدن به قدرت به گسترش و تقویت ارتش و پلیس پرداخت؟ ب) به نظر شما، تداوم جنگ‌های داخلی و خارجی در زمان نادرشاه، چه تأثیراتی بر بخش کشاورزی و تجارت داشت؟ (ذکر دو مورد)	۲

باسمه‌تعالی

سؤالات آزمون نهایی درس: **تاریخ (۳)**	پایه: **دوازدهم**	رشته: **ادبیات و علوم انسانی**	تاریخ آزمون: **۱۴۰۵/۰۵/۱۰**
تعداد صفحه: **۲**	مدت آزمون: **۹۰ دقیقه**	ساعت شروع: **۷:۳۰ به وقت تهران**	نام و نام‌خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد **(داخل و صبح خارج از کشور) – تیر و مرداد ۱۴۰۵**			مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش **Azmoon.medu.ir**

ردیف	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد)	نمره
۹	**توصیف، فهرست و طبقه‌بندی اجزا یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی:** (هر مورد ۰/۵ نمره) **الف) مهم‌ترین مسائل و مشکلات جهان را در فاصلهٔ دو جنگ جهانی فهرست کنید.** (ذکر یک مورد) **ب) یک مورد از مفاد امتیازنامهٔ نفتی دارسی را بنویسید.** **ج) زنان ایرانی چه نقش مهمی در هشت سال دفاع مقدس بر عهده داشتند؟** (ذکر یک مورد) **د) اقدامات خائنانهٔ مجاهدین خلق (منافقین) را علیه کشور و مردم ایران در دوران دفاع‌مقدس بنویسید.** (ذکر یک مورد)	۲
۱۰	**کاربَست شواهد و مدارک تاریخی:** (هر مورد ۰/۲۵) **با توجه به مطالب درس سوم، مشخص کنید هر کدام از وقایع زیر مربوط به دورهٔ کدام یک از پادشاهان قاجار می‌باشد.** الف) قتل قائم‌مقام فراهانی ب) تأسیس مدرسهٔ دارالفنون ج) برچیدن بساط حکومت جانشینان نادر د) تهاجم نظامی گستردهٔ روسیه به ایران **۱) آقا محمدخان** ..... **۲) فتحعلی‌شاه** ..... **۳) محمدشاه** ..... **۴) ناصرالدین شاه**	۱
	تشریحی: (تحلیل زمینه‌ها، علل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)	
۱۱	چرا صنایع دستی ایران در دوران قاجار به تدریج رو به انحطاط رفت؟	۱
۱۲	چه عواملی زمینه‌های نهضت مشروطه را در ایران فراهم کرد؟ (ذکر دو مورد)	۱
۱۳	مهم‌ترین علل بروز جنگ جهانی اول را بنویسید. (ذکر دو مورد)	۱
۱۴	اسکان اجباری عشایر توسط رضاشاه چه پیامدهایی به دنبال داشت؟ (ذکر دو مورد)	۱
۱۵	دلایل اهمیت ایران را برای متفقین در زمان جنگ جهانی دوم بنویسید. (ذکر دو مورد)	۱
۱۶	آثار و پیامدهای کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ را در ایران بنویسید. (ذکر دو مورد)	۱
۱۷	تظاهرات عظیم مردم در تاسوعا و عاشورای سال ۱۳۵۷، دولت آمریکا را به چه نتایجی رساند؟ (ذکر دو مورد)	۱
۱۸	چرا دانشجویان موسوم به پیرو خط امام در ۱۳ آبان ۱۳۵۸، سفارت آمریکا (لانهٔ جاسوسی) را در تهران تسخیر کردند؟	۱
	«موفق و پیروز باشید.»	جمع نمره ۲۰

باسمه‌تعالی

راهنمای نمره‌گذاری آزمون نهایی درس: **تاریخ (۳)**	پایه: **دوازدهم**	رشته: **ادبیات و علوم انسانی**	تاریخ آزمون: **۱۴۰۵/۰۵/۱۰**
تعداد صفحه: **۳**	مدت آزمون: **۹۰ دقیقه**	ساعت شروع: **۷:۳۰ به وقت تهران**	
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد **(داخل و صبح خارج از کشور) - تیر و مرداد ۱۴۰۵**		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir	

ردیف	راهنمای نمره‌گذاری	نمره
۱	**الف) صحیح** ۰/۲۵ درس ۱۲ ص ۱۵۷ **ب) غلط** (به جای تاریخ‌نگاری نوین، «**تاریخ نگاری سنتی**» صحیح است.) ۰/۲۵ درس ۱ ص ۶ **ج) غلط** (به جای فرانسه، «**روسیه**» صحیح است.) ۰/۲۵ درس ۲ ص ۳۱	۰/۷۵
۲	**۱) با گزینهٔ «ج» جمشید آموزگار** ۰/۲۵ درس ۱۰ ص ۱۳۷ **۲) با گزینهٔ «د» علی امینی** ۰/۲۵ درس ۱۰ ص ۱۲۸ **۳) با گزینهٔ «الف» اسدالله عَلَم** ۰/۲۵ درس ۱۰ ص ۱۲۹	۰/۷۵
۳	**الف) گروهک فرقان** ۰/۲۵ درس ۱۱ ص ۱۴۵ **ب) سازمان نقاب** ۰/۲۵ درس ۱۱ ص ۱۴۸	۰/۵
۴	**الف) گزینهٔ «۴» آذربایجان** ۰/۲۵ درس ۳ ص ۳۸ **ب) گزینهٔ «۲» کاخ شمس‌العماره** ۰/۲۵ درس ۴ ص ۵۹	۰/۵
۵	**الف) کاپیتولاسیون «یا» (مصونیت قضایی و سیاسی)** ۰/۲۵ درس ۱۰ ص ۱۳۳ **ب) شهید مصطفی چمران** ۰/۲۵ درس ۱۲ ص ۱۵۶	۰/۵
۶	**الف) یک روش پژوهشی تاریخی برنامه‌ریزی شده برای جمع‌آوری «یا» نگهداری اطلاعات تاریخی ۰/۵ از حافظهٔ افرادی است که خود در وقایعی شرکت داشتند «یا» از نزدیک شاهد آن بوده‌اند. ۰/۵** ۱ نمره، درس ۱ ص ۱۵ **ب) (در سال ۱۹۴۸ میلادی) مهاجران یهودی (یا) «یهودیان» و (یا) «صهیونیست‌ها»** (یکی از این موارد ۰/۲۵)، **تأسیس کشور اسرائیل را در سرزمین فلسطین اعلام کردند. (۰/۵) روزی که در حافظهٔ تاریخی فلسطینیان (۰/۲۵) به عنوان روز «نکبت» شناخته می‌شود.** (ذکر نکردن سال تأسیس تأثیری در نمره ندارد.) ۱ نمره، درس ۸ ص ۱۱۴	۲
۷	**الف) اهداف روسیه:** **ـ جلوگیری از نفوذ انگلیس که در لباس مشروطه‌خواهی، از مشروطه طلبان حمایت می‌کرد؛** **ـ کمک به محمّدعلی شاه که طرفدار روس بود؛** **ـ پیشگیری از قیام ملّت‌های منطقهٔ قفقاز برای گرفتن آزادی، تحت تأثیر پیروزی مشروطه خواهان در ایران.** **کلید واژه:** (جلوگیری از نفوذ انگلیس ـ کمک به محمدعلی شاه ـ پیشگیری از قیام‌های منطقهٔ قفقاز) (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر یک مورد کافی است.) **اهداف انگلستان:** **ـ افزایش اعتبار خود در ایران، برای دستیابی به موقعیتی بهتر یا برابر با روسیه؛** **ـ به قدرت رساندن مهره‌های انگلیسی در دستگاه حاکم و مجلس؛** **ـ محافظت از مرزهای هندوستان و سایر مستعمرات انگلستان در منطقه.** **کلید واژه:** (افزایش اعتبار خود در ایران ـ به قدرت رساندن مهره‌های انگلیس ـ محافظت از مرزهای هندوستان) (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر یک مورد کافی است.) ۱ نمره، درس ۵ ص ۷۰ **ب) سیاست موازنهٔ منفی یعنی ایستادگی در برابر امتیازخواهی دولت‌های سلطه‌جو بود ۰/۵ و دقیقاً خلاف سیاست موازنهٔ مثبت تلقی می‌شد که تسلیم شدن در برابر قدرت‌های بزرگ و اعطای امتیاز به آنها را توصیه می‌کرد. ۰/۵** **کلید واژه: سیاست موازنهٔ منفی:** (ایستادگی در مقابل بیگانگان ـ ندادن امتیاز به بیگانگان) **سیاست موازنهٔ مثبت:** (تسلیم شدن در برابر قدرت‌های بزرگ ـ دادن امتیاز به بیگانگان) (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر یک مورد برای هر کدام کافی است.) ۱ نمره، درس ۹ ص ۱۱۹	۲

باسمه تعالی

راهنمای نمره‌گذاری آزمون نهایی درس: **تاریخ (۳)**	پایه: **دوازدهم**	رشته: **ادبیات و علوم انسانی**	تاریخ آزمون: **۱۴۰۵/۰۵/۱۰**
تعداد صفحه: **۳**	مدت آزمون: **۹۰ دقیقه**	ساعت شروع: **۷:۳۰ به وقت تهران**	
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد **(داخل و صبح خارج از کشور) - تیر و مرداد ۱۴۰۵**		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir	

ردیف	راهنمای نمره‌گذاری	نمره
۸	**الف) ـ قدرت رضاشاه برای سرکوب قیام‌ها و مخالفان حکومت افزایش یافت؛** **ـ فضای رعب و وحشت بیشتری ایجاد شد؛** **ـ زمینه برای اجرای تصمیمات دستگاه حاکم فراهم گشت.** **کلید واژه:** (افزایش قدرت رضاشاه ـ سرکوب مخالفان ـ ایجاد فضای رعب و وحشت ـ اجرای تصمیمات دستگاه حاکم) (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.) ۱ نمره، درس ۷ ص ۹۵ **ب) ـ کاهش شدید نیروی انسانی در بخش کشاورزی به دلیل نیاز تشکیلات نظامی به نیروی رزمنده؛** **ـ دریافت مالیات‌های سنگین از مردم برای تأمین هزینه‌های نظامی؛** **ـ ناامنی حاصل از اشغال بخش‌هایی از نواحی غربی و شمالی ایران؛** **ـ در نتیجهٔ این شرایط ضعف و رکود شدید در بخش کشاورزی و تجارت به وجود آمد.** **کلید واژه:** (کاهش نیروی انسانی ـ دریافت مالیات‌های سنگین ـ ناامنی در کشور) (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.) ۱ نمره، درس ۲ ص ۲۲	۲
۹	**الف) ـ صلح ناپایدار؛** **ـ ناخشنودی از قراردادهای صلح ورسای؛** **ـ ضعف جامعهٔ ملل؛** **ـ بحران اقتصادی؛** **ـ ظهور حکومت‌های خودکامهٔ تک‌حزبی و نظامی‌گرا.** (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر یک مورد کافی است.) ۰/۵ نمره، درس ۸ ص ۹۹ **ب) ـ کشف و استخراج نفت و گاز در سرتاسر ایران به مدت ۶۰ سال به دارسی واگذار شد؛** **ـ پرداخت ۲۰ هزار لیرهٔ نقد؛** **ـ ۲۰ هزار لیره به شکل سهام به ایران؛** **ـ پرداخت ۱۶ درصد سود خالص سالانه به دولت ایران.** (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر یک مورد کافی است.) ۰/۵ نمره، درس ۹ ص ۱۱۷ **ج) ـ حضور در خط مقدم جبهه در سال‌های اول جنگ؛** **ـ تشویق برادران، همسران و فرزندان خویش برای حضور در جبهه؛** **ـ تهیه و آماده‌سازی خوراک و پوشاک رزمندگان؛** **ـ پرستاری از رزمندگان مجروح در بیمارستان‌ها؛** **ـ پاسداری از حریم خانواده در غیاب همسران رزمنده.** (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر یک مورد کافی است.) ۰/۵ نمره، درس ۱۲ ص ۱۶۱ **د) ـ ایجاد آشوب در داخل کشور و ترور بسیاری از مسئولان و مردم عادی؛** **ـ دادن اطلاعات سری و نظامی کشور به رژیم صدام و دیگر دشمنان خارجی؛** **ـ همکاری نظامی با ارتش بعثی عراق در جنگ با ایران؛** **ـ همکاری با ارتش بعثی در سرکوب و کشتار مخالفان صدام از جمله مبارزان کُرد؛** **ـ تهاجم به داخل خاک ایران پس از پذیرش قطعنامهٔ ۵۹۸ شورای امنیت سازمان ملل متحد.** (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر یک مورد کافی است.) ۰/۵ نمره، درس ۱۲ ص ۱۶۳	۲

باسمه تعالی

راهنمای نمره‌گذاری آزمون نهایی درس: **تاریخ (۳)**	پایه: **دوازدهم**	رشته: **ادبیات و علوم انسانی**	تاریخ آزمون: **۱۴۰۵/۰۵/۱۰**
تعداد صفحه: **۳**	مدت آزمون: **۹۰ دقیقه**	ساعت شروع: **۷:۳۰ به وقت تهران**	
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران و داوطلبان آزاد **(داخل و صبح خارج از کشور) - تیر و مرداد ۱۴۰۵**		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir	

ردیف	راهنمای نمره‌گذاری	نمره
۱۰	۱) آقا محمدخان — ۲) فتحعلی‌شاه — ۳) محمدشاه — ۴) ناصرالدین شاه ج) برچیدن بساط حکومت جانشینان نادر — د) تهاجم نظامی گستردهٔ روسیه به ایران — الف) قتل قائم‌مقام فراهانی — ب) تأسیس مدرسهٔ دارالفنون (هر مورد ۰/۲۵) ۱ نمره، درس ۳ صص ۳۳ الی ۳۵	۱
۱۱	پایان یافتن جنگ در اروپا **(یا)** پایان یافتن جنگ های ناپلئونی* سرازیر شدن کالاهای اروپایی* ورود گستردهٔ محصولات صنعتی انگلستان* بی‌تدبیری و وابستگی حکومت قاجار در برابر نفوذ اقتصادی اروپا* اجازهٔ ورود بی‌برنامهٔ شرکت‌ها، مستشاران و محصولات اروپایی * تضعیف پایه‌های تولید داخلی. (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.) ۱ نمره، درس ۴ ص ۵۰	۱
۱۲	ـ از دست رفتن بخش‌هایی از سرزمین ایران؛ ـ غلبهٔ استعمار بر مملکت؛ ـ استبداد دستگاه حاکم؛ ـ مخالفت‌های مردم و علما با استبداد و استعمار؛ ـ ورود اندیشه‌های جدید. (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.) ۱ نمره، درس ۵ صص ۶۱ الی ۶۳	۱
۱۳	ـ مسابقهٔ تسلیحاتی؛ ـ رقابت بر سر نفوذ در منطقهٔ شبه‌جزیرهٔ بالکان؛ ـ اختلافات مرزی؛ ـ دشمنی شدید آلمان با همسایگانش به ویژه فرانسه. (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.) ۱ نمره، درس ۶ ص ۸۲	۱
۱۴	ـ ایجاد نارضایتی و خشم در بین عشایر، ـ از رونق دامداری کشور کاست، ـ باعث شد که کشور ما از نظر دامی به بیگانه نیازمند شود. (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.) ۱ نمره، درس ۷ ص ۹۶	۱
۱۵	ـ اهمیت حفاظت از منابع نفت باکو برای روس‌ها؛ ـ اهمیت حفاظت از منابع نفت جنوب ایران برای انگلیسی‌ها؛ ـ خاک ایران مناسب‌ترین مسیر برای رساندن کمک‌های تسلیحاتی و تدارکاتی متفقین به نیروهای شوروی بود. **«یا»** ایران پلی برای پیروزی متفقین در جنگ بود **(یا)** بدون استفاده از ظرفیت ایران، سرنوشت جنگ تغییر می‌کرد. (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.) ۱ نمره، درس ۸ صص ۱۰۸ و ۱۰۹	۱
۱۶	ـ زاهدی نخست وزیر شد و اعلام حکومت نظامی کرد؛ ـ دکتر مصدق و تعدادی از همکاران و یاران نزدیکش دستگیر و سپس محاکمه شدند؛ ـ احزاب و گروه های سیاسی و روزنامه‌های مخالف، غیرقانونی اعلام شدند و منحل گردید؛ ـ حکومت پهلوی با انگلستان و آمریکا دربارهٔ مسئلهٔ نفت به توافق رسید؛ ـ واگذاری تولید و فروش نفت ایران به کُنسرسیومی از شرکت‌های مختلف نفتی. (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.) ۱ نمره، درس ۹ ص ۱۲۷	۱
۱۷	ـ روی کار آوردن دولت نظامی ازهاری نتیجه‌ای نداشته است؛ ـ مردم ایران متحد و در اطاعت از رهبر خود مصمم و جدی هستند؛ ـ آمریکا برای حفظ منافع خود در ایران باید به فکر مهرهٔ دیگری غیر از محمدرضاشاه باشد. (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.) ۱ نمره، درس ۱۰ ص ۱۴۰	۱
۱۸	ـ تداوم دشمنی‌ها و توطئه‌های دولت آمریکا علیه انقلاب اسلامی؛ ۰/۵ ـ دخالت در امور داخلی ایران از جمله اجازهٔ ورود به محمدرضاشاه پهلوی برای سفر به آن کشور. ۰/۵ ۱ نمره، درس ۱۱ صص ۱۴۲ و ۱۴۳	۱
	«خسته نباشید» جمع نمره	۲۰